

DATOS IDENTIFICATIVOS

Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural

Materia	Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural			
Código	O05G130V01201			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Braña Rey, Fatima			
Profesorado	Braña Rey, Fatima Prado Conde, Santiago			
Correo-e	fatimab@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia está concebida como unha introdución á Antropoloxía social e cultural. O seu obxectivo fundamental é proporcionar os instrumentos de análise básicos sobre aqueles feitos socioculturais que se atopan na base das competencias que se deberán alcanzar para o desenvolvemento da profesión de educador social.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicarlas ás realidades socioeducativas
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
A14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
A19	Administrar, coordinar e supervisar entidades, equipamentos e grupos, en función de diferentes contextos e necesidades
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
B11	Habilidades interpersoais

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento da Antropoloxía social e cultural, así como das súas orientacións teóricas no contexto cultural actual.	A1	B1 B8
Coñecemento da natureza e características da cultura humana.	A1	B10
Coñecemento dos modos de transmisión dos elementos da cultura humana.	A10	B10

Capacidade para comprender as variadas estratexias de adaptación e económicas que aparecen nos diferentes contextos socioculturais.	A7 A19	B1 B10
Capacidade para comprender as variadas estratexias de adaptación aos distintos sistemas de familia e parentesco que aparecen nos diferentes contextos socioculturais.	A9 A14	B3 B10
Capacidade para comprender as variadas estratexias de adaptación aos distintos sistemas políticos e de exercicio do poder que aparecen nos diferentes contextos socioculturais.	A1 A19	B10 B11
Capacidade para comprender as variadas estratexias de adaptación aos distintos sistemas relixiosos e de pensamento que aparecen nos diferentes contextos socioculturais.	A1	B10
Capacidade para analizar e comprender a diversidade de poboacións e grupos portadores de tradicións culturais diferentes.	A7	B1 B10
Habilidades para reconecer as transformacións e cambios que veñen afectando ao sistema de cultura de Galicia.	A14 A18	B7 B11
Habilidades básicas para a investigación e interpretación dos elementos do sistema de cultura de Galicia.	A14 A18	B4 B7 B11

Contidos

Tema	
1. A Antropoloxía social e cultural: campo de estudo e orientacións teóricas.	1.a.- Concepto e campo de estudo da Antropoloxía sociocultural. 1.b.- Metodoloxía de investigación en Antropoloxía sociocultural.
2. Natureza e características da cultura.	2.a.- Concepto, trazos e niveis de cultura. 2.b.- Conceptos afíns á cultura de relevancia antropolóxica.
3. Cultura e enculturación: a transmisión e asimilación das tradicións culturais.	3.1.- Concepto, modos e límites da enculturación. 3.2.- Mecanismos, axentes, medios e resultados da enculturación ou socialización do individuo.
4. Estudo do sistema sociocultural humano: análise da estrutura económica, social, política, ideolóxica (relixión e pensamento) do sistema sociocultural humano.	4.1.- A estrutura económica do sistema sociocultural: os modos de produción, distribución e consumo de bens. 4.2.- A estrutura social do sistema sociocultural: matrimonio, familia, parentesco e filiación. 4.3.- A estrutura política do sistema sociocultural: sistemas políticos non centralizados e sistemas políticos centralizados. 4.4.- A estrutura ideolóxica do sistema sociocultural: maxia, relixión e os sistemas de crenzas.
5. Antropoloxía e comparación: culturas, etnias, grupos étnicos e culturais.	5.1.- Etnias, minorías étnicas e culturais. 5.2.- Multiculturalismo, integración e identidade étnica.
6. Grupos étnicos e culturais no Estado español.	6.1.- A experiencia intercultural en España: inmigrantes e refuxiados. 6.2.- Minorías e grupos marxinados: xitanos, pobres e outros grupos de marxinados no Estado español.
7.- O sistema de cultura da sociedade galega.	7.1.- Os elementos do sistema de cultura de Galicia. 7.2.- As unidades de organización social da sociedade galega. 7.3.- Cultura e identidade do pobo galego.
8. Transformación e cambio do sistema de cultura tradicional de Galicia.	8.1.- A transformación dos elementos do sistema de cultura tradicional de Galicia 8.2.- Os cambios nas unidades de organización social e no modo de vida doméstico do pobo galego.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	12	20	32
Seminarios	12	22	34
Saídas de estudo/prácticas de campo	3	4	7
Sesión maxistral	20	15	35
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	40	42

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O alumnado desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do alumnado.

Seminarios	Os seminarios versarán sobre actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permita profundizar ou complementar os contidos da materia. Sempre que se considere necesario, empregaranse como complemento das clases teóricas.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividades de aplicación dos coñecementos a actividades concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos non académicos exteriores. Prácticas de campo, visitas a eventos, centros, institucións... de interese académico profesional do alumnado.
Sesión maxistral	Por parte do profesor da materia serán presentadas en sesións maxistrais as bases teóricas e as directrices de estudo do programa de Antropoloxía social e cultural, así como as directrices a seguir nos traballos de investigación en Antropoloxía sociocultural.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A atención personalizada será de dous tipos: NA AULA: no transcurso das aulas. NAS TITORÍAS: son as entrevistas que o alumno manterá co profesor para o seu asesoramento no desenvolvemento das competencias e a aprendizaxe da materia Antropoloxía sociocultural. O horario de atención será o indicado no taboeiro do despacho da profesora.
Seminarios	A atención personalizada será de dous tipos: NA AULA: no transcurso das aulas. NAS TITORÍAS: son as entrevistas que o alumno manterá co profesor para o seu asesoramento no desenvolvemento das competencias e a aprendizaxe da materia Antropoloxía sociocultural. O horario de atención será o indicado no taboeiro do despacho da profesora.
Traballos de aula	A atención personalizada será de dous tipos: NA AULA: no transcurso das aulas. NAS TITORÍAS: son as entrevistas que o alumno manterá co profesor para o seu asesoramento no desenvolvemento das competencias e a aprendizaxe da materia Antropoloxía sociocultural. O horario de atención será o indicado no taboeiro do despacho da profesora.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Realizarase un seguimento de exercicios propostos na aula nos que se aplicarán os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	50
Saídas de estudo/prácticas de campo	Asistencia a actividades propostas para completar os contidos da materia, entregando un breve comentario da saída ou práctica.	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame de respostas longas ou de desenvolvemento. Debe ser superado para ter aprobada a materia.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final será o resultado da suma das metodoloxías descritas para a avaliación continua sempre que se aprobe o exame cunha nota mínima de 2 sobre 4. Para aprobar a materia a nota mínima é dun 5.

MODALIDADE DE AVALIACIÓN PARA ALUMNOS NON ASISTENTES: para os alumnos non asistentes, a avaliación da materia rexerese polos seguintes criterios:

- Proba tipo text e/ou de resposta corta e/ou de preguntas abertas no día e hora do examen oficial: ata 10 puntos.

SEGUNDA CONVOCATORIA: as competencias non superadas derivadas da totalidade ou de parte das probas/actividades (teóricas/prácticas) obxecto de avaliación, poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo.

As datas de exame e revisión serán as aprobadas en Xunta de Facultade e anunciadas a través da web da Facultade de CC da Educación, así o exame de primeira convocatoria será o día 27 de maio ás 10h. Segunda convocatoria o 10 de xullo ás 10.

Esta guía ten carácter orientativo polo que pode sufrir modificacións para adaptarse ao ritmo da aula.

Bibliografía. Fontes de información

KOTTAK, **Antropología. Una exploración de la diversidad humana, con temas de cultura hispana.**, 1994,
 BOHANNAN, P., **Para raros, nosotros.**, 1996,
 HARRIS, M., **El desarrollo de la teoría antropológica.**, 1978,
 SAN MARTIN, J., **Antropología: ciencia humana, ciencia crítica.**, 1992,

Lévi-Strauss, C. (1992) *Tristes trópicos*. Paidós. Barcelona.

Mariño Ferro, X. R. (2000) Antropoloxía de Galicia. Xerais. Vigo.

Méndez, L. (1998) *Os laberintos do corpo*. A Nosa Terra. Vigo.

Tezanos, J.F.(Ed.) (2004). Tendencias en desigualdad y exclusión social. Sistema. Madrid.

Walcott, H.F. (1993) [El maestro como enemigo] en *Lecturas de antropología para educadores. El ámbito de la antropología de la educación y de la etnografía escolar*. Trotta. Madrid.

Recomendacións

Outros comentarios

A presente guía é orientativa podendo adaptarse nos seus apartados á marcha das aulas durante o trancurso do curso.

Para poder superar a materia deberán entregarse os traballos en tempo e forma para acadar a nota de 5 puntos sobre 10. Advírtese ao alumnado que non se gardará ningunha nota para o curso seguinte.

-SEGUNDA CONVOCATORIA

Na convocatoria de xullo serán avaliadas só aquelas probas e competencias que non se superaran na convocatoria anterior.
